

KONCEPCE NSZM ČR 2022–2024

Typ a termín jednání:	VH 2022 (8. 6. 2022)
Číslo materiálu:	VH-2022-I-02
Zpracoval a předkládá:	P. Švec, ředitel NSZM
Popis:	Koncepce NSZM ČR je zpracována ředitelem asociace v souladu se zněním Stanov NSZM. Koncepce je zpracována v souvislosti s funkčním obdobím Rady NSZM a tvoří rámec, ze kterého vycházejí pravidelné Roční plány NSZM. Koncepce navazuje na aktuální Strategii NSZM a Střednědobý strategický plán NSZM.

Koncepce NSZM ČR – návaznost na systém plánování a řízení asociace

Koncepce NSZM ČR je standardní součástí systému plánování a řízení asociace NSZM. Koncepce je podle Stanov NSZM pravidelně předkládána Radě NSZM vždy na počátku nového funkčního období a na jejím základě je Radou určen ředitel NSZM ČR. Koncepce je následně předložena ke schválení Valné hromadě.

Koncepce navazuje na základní strategické dokumenty asociace, které vycházejí ze Stanov NSZM a určují hlavní směry rozvoje: **Strategii NSZM do roku 2030** a **Střednědobý plán NSZM 2020-2025**.

Koncepce stanovuje krátkodobé priority a přináší detailnější popis postupu asociace v krátkodobém horizontu, v návaznosti na funkční období Rady NSZM ČR. Na Koncepci navazují pravidelné **Roční plány NSZM ČR**.

Ředitel NSZM ČR – odpovědnosti

Ředitel NSZM ČR nebo kandidát na tuto funkci předkládá Koncepci jako základní podklad pro Radu NSZM. Rada na základě Koncepce ustanovuje ředitele asociace na další dvouleté období.

V souladu se stanovami asociace jsou odpovědnosti ředitele NSZM ČR následující:

- národní koordinátor mezinárodního programu Zdravé město OSN-WHO v ČR,
- statutární zástupce pro jednání NSZM vůči úřadům a odborným partnerům,
- zástupce asociace v národních a mezirezortních orgánech,
- hlavní metodik asociace NSZM,
- gestor služeb pro členy asociace NSZM,
- gestor dalších odborných činností, informovanosti, medializace, propagace,
- hlavní vedoucí pracovník odpovědný za zajištění personálu a provozu organizace NSZM.

Pro průběžné řízení aktivit uložených v Koncepci a případné zastoupení v uvedených funkcích stanovuje ředitel vedoucí / vedoucího Kanceláře NSZM a případně zástupkyni / zástupce vedoucího. Ředitel ve spolupráci s vedením Kanceláře zajišťuje kvalifikovaný personál, odborné partnery a externí dodavatele, a celkové efektivní zajištění potřebných aktivit NSZM.

KONCEPCE NSZM ČR 2022-2024

Předkládá: Petr Švec

Obsah

1. Vize NSZM ČR 2024
 2. Strategické osy a cíle NSZM ČR
 3. Postup NSZM v rámci Konceptu 2022-2024
 4. Rizika v dalším vývoji asociace NSZM
- Příloha: Vývoj NSZM v letech – tabulkový přehled

1. Vize NSZM ČR 2024

Úspěšná stabilní síť Zdravých municipalit a regionů v Česku s přátelskou atmosférou, kvalitním řízením a přínosnými službami pro členy.

2. Strategické osy a cíle NSZM ČR

dle Strategie NSZM 2030 a Střednědobého plánu 2020-2025

OSA I. Přínos pro členy NSZM ve strategickém řízení, komunikaci s veřejností, sledování kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje

CÍL I.1:

Asociace NSZM poskytuje členům podporu pro jejich zlepšování na základě Metodiky NSZM ve strategickém řízení, komunikaci s veřejností, a ve sledování kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje (networking, dobrá praxe, metodické návody, online nástroje).

OSA II. Rozšiřování členské základny asociace NSZM a celostátní propagace

CÍL II.1:

Je vytvořena profesionální a přátelská interní kultura NSZM jako celostátní platformy, prostřednictvím které probíhá přínosná spolupráce členů.

CÍL II.2:

NSZM dosahuje zviditelnění a pozitivního vnímání značky „Zdravé město, obec, region“ v Česku.

OSA III. Aktivní národní a mezinárodní spolupráce NSZM

CÍL III.1:

Je dosaženo prestižní pozice NSZM v ČR i vůči zahraničí.

CÍL III.2:

NSZM je zapojena do aktuální fáze programu Zdravé město OSN-WHO.

CÍL III.3:

Úspěšně probíhá spolupráce s institucemi a odbornými partnery na národní i mezinárodní úrovni.

OSA IV. Stabilní interní situace NSZM

CÍL IV.1:

Je zajištěno potřebné financování pro základní činnosti a služby asociace NSZM.

CÍL IV.2

Strategické a operativní řízení organizace, podmínky pro činnost orgánů asociace, i kvalita personálu a technické zázemí, jsou na potřebné úrovni.

Obr. *Inovační systém NSZM „BRÁNA“*

s vyznačením **3 úrovní postupu Zdravého města**, pro které NSZM poskytuje služby členům

- **kampaně, osvěta** (komunitní aktivity)
- **participace** (fóra, kulaté stoly, projednávání záměrů)
- **strategická práce** (indikátory, projekty, akční plány, strategie)

a současně zaměřením na **10 témat** kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje, v návaznosti na SDGs.

3. Postup NSZM v rámci Konceptce 2022-2024

OSA I. Přínos pro členy NSZM ve strategickém řízení, komunikaci s veřejností, sledování kvality života, zdraví a udržitelného rozvoje

❖ Služby a produkty NSZM pro členy

NSZM bude nadále poskytovat širokou paletu základních i projektových služeb členům, a to ve 3 systémových úrovních postupu Zdravého města (viz předchozí obr.). Služby jsou zaměřeny též na dílčí odborná témata udržitelného rozvoje, kvality života a zdraví (v návaznosti na SDGs). Při jejich poskytování je nutná spolupráce s mnoha experty a institucemi. Z poslání NSZM vyplývá, že služby a unikátní produkty mají napomáhat jednotlivým členům k inovacím – postupnému pravidelnému místnímu zlepšování. NSZM usiluje, aby její služby a produkty byly kvalitní, praktické, oceňované a byly důvodem pro členství v asociaci. Produkty a služby pro členy jsou členěny do skupin, popsanych dále.

Každý člen asociace čerpá služby a produkty dle svého uvážení a situace. NSZM se zaměřuje na informovanost a aktivní zapojení důležitých zástupců členů – politiků, koordinátorů a odborných pracovníků úřadů (např. odbory strategického rozvoje). Osvědčené produkty a služby NSZM je nezbytné postavit nejen na externím financování z projektů, které zajišťuje Kancelář NSZM, ale také na příplatcích členů za speciální služby a produkty (viz dále). Šíře, četnost a komfort služeb pro členy bude proto záviset na projektových možnostech NSZM a na zájmu členů o speciální služby a produkty.

Přehled služeb a produktů NSZM je uveden dále.

❖ Online systém DataPlán NSZM

Budou nadále rozvíjeny funkcionality infosystému DataPlán NSZM (dále též „DtP“), který je v současné verzi jedním z nejrozsáhlejších systémů v územní veřejné správě ČR a je využíván nejen členy NSZM, ale i ministerstvy a dalšími národními institucemi. DtP poskytuje celou řadu přehledů a inspirací z municipalit v ČR. DtP je technologickou platformou pro řadu dílčích portálů a nástrojů: Databáze strategií MMR; weby, odborné portály a nástroje NSZM, aj. Aktuálně je v DtP evidováno více než 1.700 aktuálních strategií s více než 21.000 cílů, dále 700 indikátorů pro města, 2.300 příkladů dobré praxe a 620 videí členů. Info systém DtP využívá více než 1.500 uživatelů.

DataPlán je nezbytnou technologickou a informační základnou služeb a produktů NSZM.

Skupiny služeb a produktů NSZM

nszmBASIC [1]

základní služby

- oficiální zastřešení NSZM ČR pro Zdravá města, obce a regiony v Česku vůči OSN – Světové zdravotní organizaci (Evropská centrála WHO v Kodani); spolupráce NSZM ČR s dalšími sítěmi Zdravých měst v Evropě i jinými mezinárodními partnery (Energy Cities, ICLEI ad.)
- síťování Zdravých měst, obcí, regionů v Česku, vzájemná komunikace a inspirace
- zastřešení Zdravých měst, obcí a regionů v Česku vůči ministerstvům a národním institucím; prezentace NSZM na významných akcích v ČR a zahraničí
- provozování rozsáhlého webového systému NSZM „[zdravamesta.cz](#)“ a EN verze webu „[healthycities.cz](#)“
- interní [Liga NSZM](#), průběžně aktualizovaná na webu NSZM (předkládáno k odsouhlasení členům vždy na VH).

cityAKADEMIE [2]

vzdělávání, metodiky

- know-how báze [Metodika NSZM](#) je umístěna na speciálním webu pouze pro členy (zejména pro koordinátory ZM) Metodika NSZM vychází z inovačního systému *BRÁNA* z roku 1998, za který získala NSZM titul *Worldwide Project EXPO 2000* v Hannoveru
- celostátními akcemi NSZM pro síťování, zvyšování profesní kvalifikace koordinátorů ZM i pro předávání zkušeností jsou 3x ročně vzdělávací akce [Škola NSZM](#); vzdělávání úředníků NSZM realizuje na základě statutu Vzdělávací instituce akreditované Ministerstvem vnitra; od roku 2002 bylo realizováno již více než 50 Škol (vč. online v období covid); od roku 2016 probíhají 1x měsíčně konzultační online setkání [mini Rozvojovna](#) NSZM pro koordinátory
- podle zájmu členů poskytuje NSZM vzdělávací programy v místě – pro úřady, zastupitele a komise ZM
- dlouhodobě probíhají odborné semináře a webináře k tématu Podpora zdraví i na další témata
- e-mailový infosystém NSZM je založen na rozesílacích [e-konferencích](#), které jsou tematicky členěné a určené všem zájemcům; speciální informace pro členy jsou rozesílány pouze koordinátorům ZM (granty ap.); novinkou od roku 2021 jsou interní facebookové skupiny NSZM otevřené všem členům – politikům, koordinátorům, úřadům i komisím: [Zdravá města, obce, regiony](#) / [Participace a kampaně](#) / [Investice, strategie, indikátory](#).

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [2] je uveden v příloze.

cityPRAXE [3]

sdílení, propagace

- osvědčené postupy, inovace a inspirace jsou od roku 2006 shromažďovány v internetové databázi [Dobrá praxe](#) s pravidelnou e-mailovou rozesílkou *Inspiromat NSZM*; příklady jsou od roku 2011 zveřejňovány také na sociálních sítích NSZM – profesionálním [facebooku](#), [instagramu](#) a [twitteru](#)
- od roku 2020 propaguje NSZM dobrou praxi na online [TV Zdravá města](#) a ve spolupráci s [referenčními Zdravými městy](#) (politiky ZM jako ambasadoři jednotlivých témat)
- ke sdílení dobré praxe slouží celostátní akce: Konference NSZM, tematické semináře a workshopy, dále pravidelné setkání Zdravých krajů a Zdravých městských částí
- důležitou roli v propagaci hrají webové stránky NSZM s informacemi o [jednotlivých členech](#) (tzv. *muniporty*)
- asociace vydává pravidelný [Zpravodaj NSZM](#) a připravuje [mediální články](#) v celostátním tisku a na externích webových serverech
- odborní partneři zpracovali dle zadání NSZM inspirativní konceptce a metodiky, které jsou uvedeny na [přehledu publikací NSZM](#).

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [3] je uveden v příloze.

cityAKTIV [4]

participace, kampaně

- veřejná Fóra Zdravého města, jsou již od roku 1999 zaměřena na celkový pohled na UR; doporučeno je též pořádání tematických kulatých stolů; NSZM pro akce poskytuje facilitátory; viz [celostátní přehled Fór ZM](#)
- od roku 2010 probíhají Mladá fóra Zdravého města a od roku 2015 také Školní fóra Zdravého města v rámci základních škol ve městech; viz [celostátní přehled Mladých a Školních fór](#)
- nadále jsou pro členy k dispozici [pocitové mapy](#) vč. exportu do GIS (spolupráce s UPOL) a [eAnkety](#) k ověření priorit (spolupráce s Mobilní rozhlas)
- sledovaným tématem je participativní rozpočet (PaR) – pro širokou veřejnost i pro školy; viz [celostátní přehled PaR](#)
- v případě zájmu člena je pro člena k dispozici vyhodnocování a nastavení systému participace i konzultace k nastavení Harmonogramu participace.

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [4] je uveden v příloze.

cityDATA [5]

indikátory, data, benchmark

- NSZM ve spolupráci s Univerzitou Karlovou nadále rozvíjí systém online indikátorů na úrovni měst a ORP, umožňující [benchmark území](#) (např. porovnání s jinými ORP v ČR) a mohou být využity pro strategické analýzy
- aktuální data k indikátorům získává NSZM pravidelně online z veřejných zdrojů – ČSÚ, ÚZIS, MF ad.
- online indikátory je možné využívat také při vyhodnocování úspěšnosti strategií a koncepcí, např. přímo v systému DataPlán
- v případě zájmu je pro člena k dispozici přehled zpracovaných Analýz a indikátorů člena s doporučeními a konzultacemi pro zlevnění nových analýz; důležitým vodítkem při hledání vhodných a dosažitelných indikátorů mohou být NSZM poskytované přehledy – seznam indikátorů reportovaných Městským úřadem pro státní instituce a seznam indikátorů využívaných v Auditech UR
- je připravována přehledná *Galerie indikátorů města pro veřejnost*; bude možné též zpracovat PDF publikace indikátorů města (pro experty i pro veřejnost)
- v případě zájmu jsou pro člena k dispozici online konzultace s experty NSZM k vybraným indikátorům.

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [5] je uveden v příloze.

cityPROJEKT [6]

akční plány, projekty

- skupina služeb NSZM se zabývá Projekty a Akční plány člena, pro které může být poskytována kompletní průběžná správa a monitoring prostřednictvím online *Zásobník projektů* člena (vkládání nových projektů, úprava informací k projektům, přesun mezi skupinami projektů ap.)
- zároveň je možné ze Zásobníku projektů generovat roční či víceleté *Akčních plány* a k nim průběžné *Monitorovací sestavy* pro vedení města nebo zastupitelstvo za účelem kontroly implementace Strategie
- je nabízena přehledná *Galerie projektů města pro veřejnost*
- v případě zájmu je možné nastavit individualizovanou editaci pro pracovníky člena v DataPlánu pro informace k Akčnímu plánu / Projektům
- nastavitelné *Skupiny projektů* v rámci Zásobníku projektů nebo mimo něj umožňují sledovat např. náměty z veřejných fór nebo osadních výborů, příp. projekty participativního rozpočtu ad.
- existuje možnost online týmové práce ke speciální skupině projektů pro určené osoby (např. vyjádření pracovníků člena k projektům participativního rozpočtu).

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [6] je uveden v příloze.

citySTRATEG [7]

dokumenty, expertízy

- Strategie, případně i konceptce členů jsou průběžně vkládány do DataPlánu a propisovány do Databáze strategií. V DtP je k dispozici přehled [cílů strategií a koncepcí člena](#), vč. návaznosti na cíle krajských a národních strategií
- DtP umožňuje propojování strategických dokumentů člena s projekty, rozpočtem, i sledování vlastních ukazatelů i speciální sestavy (např. struktura cílů strategie a související projekty)
- NSZM může poskytnout komplexní odbornou pomoc pro člena v okamžiku aktualizace či revize a ověření platného Strategického plánu rozvoje města nebo podobného hlavního rozvojového dokumentu; při aktualizaci Strategie probíhá kontrola konstrukce plánu – dle pravidel *logického rámcového přístupu (log-frame)*, obsahové úplnosti plánu za využití ověřovacích sestav informací pro sledování správnosti a úplnosti strategických záměrů (např. *SDGs, globální megatrendy*), vůči výstupům komunitního plánování ap.
- je vytvořen Akční plán z projektů na stanovené období; proběhne nastavení systému implementace Strategie za řízení strategického týmu, nastavení pravidelné *Monitorovací (hodnotící) zprávy* pro vedení municipality k realizaci Strategie, Akčního plánu a Projektů; je projednána aktualizovaná Strategie s veřejností na veřejném Fóru Zdravého města.
- DataPlán NSZM poskytuje od roku 2011 technickou bázi pro národní [Databázi strategií](#) v gesci MMR, což pro NSZM přináší automatické propisování dokumentů členů do této důležité Databáze a také odbornou spolupráci na [Metodice pro strategickou práci](#)
- ve spolupráci s odbornými partnery poskytuje NSZM nadále členům podporu pro [Zdravotní plány měst / Zdravotní politiky krajů](#), pro které jsou podkladem *Analýzy zdravotního stavu*.

Detailní přehled služeb a produktů NSZM ve skupině [7] je uveden v příloze.

cityONLINE [8]

produkty+

- DataPlán NSZM nabízí *interní terminál člena* s velkým množstvím praktických informací a online nástrojů, vč. rozsáhlé přehledové sestavy *Informace ZM*
- v rámci DtP nabízí NSZM členům další praktické online nástroje: [Pasport budov](#) v majetku města (s návazností na energetický management); [Dotační tituly města](#) (tj. obsluha libovolných místních dotací), a další.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose I.

- udržovat interní vzájemnou komunikaci, informovanost a síťování členů – celostátní akce NSZM, webináře ap.
- rozvíjet webovou databázi Dobrá Praxe i know-how bázi Metodika NSZM
- poskytovat koordinátorům ZM profesní vzdělávání; nabízet členům vzdělávání k UR pro úřad a komise
- sledovat v interní Lize NSZM aktivitu členů, s vazbou na požadavky VII. fáze programu ZM WHO
- rozvíjet a poskytovat členům NSZM služby a produkty:
 - propagace inspirativních příkladů praxe členů prostřednictvím databáze DobraPraxe.cz a dalších internetových možností NSZM (facebook, TV Zdravá města ad.)
 - metodická a facilitační podpora pro komunitní plánování (Fóra ZM, Školní a Mladá fóra, tematické kulaté stoly) vč. eAnket a pocitových map
 - online indikátory pro benchmark území i pro analýzy a vyhodnocování úspěšnosti strategií členů
 - manažerské online nástroje pro práci s Projekty, Akčními plány a jejich monitoring
 - aktualizace a revize Strategií členů, expertní podpora pro Zdravotní plány.

OSA II. Rozšiřování členské základny asociace NSZM a celostátní propagace

a) Národní síť Zdravých měst jako platforma spolupráce

V souvislosti s rozšiřováním členské základny je nutné, aby NSZM dlouhodobě udržovala reálné image „platformy vytvořené pro aktivní spolupráci měst, obcí, regionů v Česku a prakticky přínosné pro členy“. Jde tedy o uskupení, jehož členové chtějí v přátelské a otevřené atmosféře spolupráce postupovat ve svém vlastním zlepšování vůči udržitelnému rozvoji, kvalitě života a zdraví.

Silnou stránkou pro uvedený vnitřní i vnější obraz asociace je fakt, že NSZM je certifikovanou asociací v rámci celoevropského programu Zdravé město OSN-WHO s centrálou v Kodani. Dalším plusem je dlouhodobé působení NSZM v Česku i mezinárodně – tedy více než 25 let spolupráce měst, obcí a regionů v rámci asociace.

b) Nabídka k zapojení nových členů do NSZM

NSZM bude dále nabízet členství všem zájemcům, zejména větším městům a krajům. Průběžná kampaň bude nadále opřena o dobrou pozici NSZM a o praktické přínosy členství a služeb (sdílení dobré praxe a know-how, možnost mezinárodní spolupráce a prezentace, zlepšení komunikace s veřejností, metodická pomoc pro strategické řízení, vzdělávání profesionálů, online nástroje v DataPlánu aj.).

c) Propagace a medializace NSZM

Významná část medializace bude nadále řešena ve spolupráci s mediálními partnery – odbornými časopisy (Moderní obec, Veřejná správa, Pro města a obce, ad.) a internetovými servery.

Propagace a medializace bude nadále využívat silné stránky NSZM, dobré výsledky a osvědčené akce i výsledky jejích členů. Základní část medializace bude zajištěna prostřednictvím vlastního informačních aktivit Kanceláře NSZM (web ZdravaMesta.cz, [Zpravodaj NSZM](http://ZpravodajNSZM), specializované tematické portály, ad.). Od roku 2014 je pravidelně e-mailem distribuován **Inspiromat NSZM**, který propaguje dobrou praxi jednotlivých členů.

Zájem o [facebook NSZM](https://www.facebook.com/NSZM) přesáhl na začátku roku 2022 hranici 31.000 fanoušků, což je rekordní číslo mezi municipálními asociacemi v Česku. Jsou využívány možnosti i dalších sociálních sítí pro internetovou propagaci, zejména [twitter](https://twitter.com/NSZM), [instagram](https://www.instagram.com/NSZM) a [youtube](https://www.youtube.com/NSZM); speciální článek o NSZM je průběžně aktualizován na [wikipedii](https://www.wikipedia.org/wiki/NSZM). NSZM provozuje též vlastní [videogalerii](https://www.videogalerii.cz), kde jsou soustředována zejména videospoty členů k praktické informovanosti a propagaci programu Zdravé město, a také [fotogalerii](https://www.fotogalerii.cz) z celostátních akcí NSZM.

Významnou příležitostí k medializaci a propagaci je každoroční **Konference NSZM ČR** a pravidelné **Školy**. K celostátním akcím produkuje NSZM vlastní propagační a metodická videa – např. videospoty ke [Konferenci NSZM](https://www.konferenci.cz) a [Škole NSZM](https://www.skoly.cz).

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose II.

- podporovat interní atmosféru otevřené a přátelské komunikace mezi členy NSZM
- podle vstřícnosti a zájmu oslovovat města a kraje k členství v NSZM
- udržovat image NSZM jako přínosné platformy pro municipality a regiony v Česku:
 - informovat o službách a přínosech členství v NSZM prostřednictvím celostátních akcí
 - informovat o službách a přínosech členství v NSZM via internet – web, video, sociální sítě ad.
 - provozovat e-mailový Informační systém NSZM i pro externí zájemce
 - široce distribuovat Zpravodaj NSZM, Inspiromat a Výroční zprávu.

OSA III. Aktivní národní a mezinárodní spolupráce NSZM

a) Národní úroveň

Na národní úrovni bude NSZM nadále respektovaným partnerem ministerstev, univerzit i dalších institucí a celostátních organizací. NSZM bude usilovat o uzavření dalších memorand či dohod o spolupráci s důležitými partnery. Aktuálně jsou nejvýznamnějšími institucionálními partnery NSZM ve státní správě, se kterými má NSZM dohodu o spolupráci **Ministerstvo vnitra, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo práce a sociálních věcí a Ministerstvo životního prostředí**. Dalšími důležitými oficiálními partnery NSZM jsou odborné národní instituce – např. **CzechInvest, Český statistický úřad (ČSÚ), Ústav zdravotnických informací a statistik (ÚZIS) a Státní zdravotní ústav (SZÚ)**.

NSZM je členem **Řídicího výboru pro modernizaci veřejné správy** při MV. Asociace je též zapojena do řady mezirezortních pracovních skupin při MMR, MV a MŽP. Významnou roli ve spolupráci mezi asociací a ministerstvy hraje celostátní [Databáze strategií](#), kterou provozuje NSZM pro MMR na technické bázi vlastního systému DataPlán.

Bude pokračovat spolupráce s akademickými pracovišti, odbornými organizacemi a dalšími národními experty v tématech udržitelného rozvoje, zdraví a kvality života. Hlavním partnerem NSZM je **Univerzita Karlova – Centrum pro otázky životního prostředí (COŽP)**. V projektové spolupráci s COŽP jsou vytvářeny např. expertní produkty NSZM ze skupiny *cityBENCH* pro online stav a porovnání v tématech udržitelného rozvoje mezi členy asociace i vůči dalším územím v Česku. NSZM má dohodu o spolupráci i s dalšími odbornými centry Univerzity Karlovy: CESES (sociální témata), CELLO (stárnutí populace).

Dlouhodobým odborným partnerem NSZM je také **Univerzita Palackého Olomouc (UPOL)** v oblasti geoinformatiky a pocitových map, sportu a rekreologie, zahraniční rozvojové pomoci, ad.). Jako důležití partneři NSZM se profilují také **České vysoké učení technické (ČVUT)**, kde probíhá odborná spolupráce v tématech urbanismu a architektury, bydlení a **Masarykova univerzita Brno**.

V oblasti podpory zdraví patří kromě již uvedených SZÚ a ÚZIS mezi důležité partnery také KHS (zejména ve Zdravých krajích) a nevládní odborné organizace – Národní síť podpory zdraví, z.s., Zdravá Vysočina, z.s. a Ústav pro zdravotní gramotnost. Důležitým bodem spolupráce NSZM a uvedených odborných partnerů jsou Zdravotní plány měst a Zdravotní politiky krajů (vč. podkladových analýz zdravotního stavu obyvatel) a řada místních kampaní a osvětových aktivit ve Zdravých městech, obcích, regionech. Ve spolupráci NSZM se SZÚ Jihlava a Zdravým krajem Vysočina nastartoval v roce 2019 průběžný cyklus akcí pro koordinátory ZM a jiné praktiky z úřadů na **téma podpora zdraví z pohledu měst a jejich úřadů**.

Odbornou a projektovou spolupráci rozvíjí NSZM se Sdružením energetických manažerů měst a obcí v ČR (SEMMO). NSZM je též členem Asociace společenské odpovědnosti.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose III. na národní úrovni

- spolupracovat s MV, MZd, a MŽP k tématům zajímavým a důležitým pro členy NSZM
- spolupracovat s ČSÚ, ÚZIS, CzechInvest a dalšími národními online zdroji na aktuálnosti datových sad pro indikátory v DataPlánu; spolupracovat s COŽP UK na odborném zastřešení systému indikátorů a benchmarku udržitelného rozvoje pro členy NSZM
- spolupracovat s dalšími univerzitami na dílčích tématech a projektech – UK a její centra, ČVUT, UPOL, UJEP ad.
- spolupracovat s dalšími odbornými partnery na dílčích tématech a projektech – SEMMO ad.

b) Mezinárodní spolupráce

Hlavním mezinárodním institucionálním partnerem NSZM je **evropská centrála OSN-WHO v Kodani**, nadnárodní akreditační autorita programu ZM. Podle aktuální mezinárodní komunikační strategie WHO jsou *Zdravá města, obce, regiony* popisována jako místa splňující níže uvedené charakteristiky, ze kterých bude ve své další činnosti vycházet i NSZM ČR.

Zdravá města, obce, regiony dle OSN-WHO jsou místa využívající a propojující moderní přístupy ..

- .. pro kvalitní, zdravý a spokojený život*
- .. udržitelná*
- .. dobře řízená, s vizí*
- .. inovativní, učící se*
- .. přátelská ke všem generacím
a cílovým skupinám obyvatel*
- .. bezpečná, rezilientní*
- .. zelená, smart ..*

Mezinárodní program ZM WHO je v Evropě členěn do víceletých fází, přičemž pro každou fázi je zapotřebí, aby národní sítě v jednotlivých zemích splnily kvalitativní požadavky WHO. NSZM již od roku 1998 vždy získala akreditaci WHO pro relevantní fázi programu. V roce 2021 **NSZM získala re-akreditaci na období do roku 2025 tj. pro aktuální VII. fázi.**

Zvláštní pozornost je nadále věnována možnostem spolupráce s uskupeními ZM v jiných zemích Evropy, případně spolupráce s jednotlivými významnými metropolemi. NSZM zde bude udržovat svoji pozici úspěšné asociace Zdravých měst mezi podobnými asociacemi v Evropě. NSZM bude aktivně účastnit mezinárodních akcí s prezentacemi dobré praxe z Česka.

Důležitými partnery v zahraniční spolupráci jsou též významné mezinárodní asociace **Energy Cities** a **ICLEI**. Činnost NSZM bude ve spolupráci s uvedenými asociacemi směřována na témata preferovaná v zahraničí: snižování uhlíkové stopy města za využití „**Covenant of Mayors**“; rezilience; Smart Cities ap.

Aktivity asociace NSZM a členů jsou prezentovány i na mezinárodní úrovni: asociace provozuje anglickou verzi vlastních webových stránek **HealthyCities.cz**. Probíhají prezentace NSZM na důležitých mezinárodních akcích (zejména konference a semináře WHO).

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose III. na mezinárodní úrovni

- udržovat aktivní kontakt NSZM s evropskou centrálou OSN-WHO v Kodani a s národními sítěmi Zdravých měst
- aktivně spolupracovat v přenosu zkušeností ze zahraničních asociací (Energy-Cities, ICLEI); podporovat mezinárodní aktivity v oblasti energetiky a klimatický změn (Covenant of Mayors, ad.)
- předávat členům NSZM informace o možnostech mezinárodní spolupráce, projektech a oceněních kvality
- propagovat NSZM v mezinárodním měřítku prezentacemi NSZM i jejích členů na mezinárodních akcích webem HealthyCities.cz.

OSA IV. Stabilní interní situace NSZM

IV.1 Financování základních činností a služeb NSZM

Pro další ekonomickou stabilizaci NSZM je ve Strategii v roce 2030 předpokládáno 75 % pokrytí nutných nákladů na základních činnosti a služby asociace z vlastních zdrojů (členských příspěvků). V roce 2020 umožňovaly vlastní zdroje pokrytí pouze z 47 % základních nákladů. Dlouhodobý trend vývoje vlastních zdrojů tedy zatím neodpovídá předpokladu ve Strategii.

Z toho důvodu bude nadále snahou Kanceláře NSZM dofinancovat většinu základních činností a služeb NSZM z projektových zdrojů. Probíhajícími projektovými zdroji jsou OPZ a dotace MMR, je připraven projekt do Norských fondů. NSZM průběžně sleduje též možnosti mezinárodních projektů ve spolupráci se zahraničními partnery. Členské příspěvky NSZM budou používány pro kofinancování v projektech.

Protože možnosti projektového financování jsou aktuálně v ČR nedostačující bude Kancelář NSZM dále rozvíjet speciální služby a produkty s příplatkem v rámci členských příspěvků, případně i pro nečleny (pouze v případě volných kapacit, služby však budou vždy výhodnější pro členy NSZM). Jedná se zejména o služby a produkty v oblasti strategického plánování a řízení – indikátory, projekty, strategie.

Je však pravděpodobné, že v průběhu několika let bude nutné zvyšovat základní členské příspěvky NSZM, které zůstávají beze změny již 10 let.

IV.2 Interní řízení asociace a Kancelář NSZM

V oblasti strategického řízení a interní komunikace asociace bude nadále probíhat úzká komunikace ředitele a Kanceláře NSZM s předsedou, Radou NSZM, Revizní komisí i externí auditorskou firmou. Ředitel garantuje průběžné plnění povinností organizace NSZM vůči státním úřadům a institucím. Ředitel dále garantuje vůči Radě a Valné hromadě efektivní řízení činností NSZM a průběžnou interní komunikaci v rámci asociace.

Zasedání Rady, Valné hromady NSZM a další činnost orgánů asociace jsou připravovány v souladu se Stanovami NSZM. Z důvodu efektivity budou zasedání většinou propojena s celostátními Školami NSZM.

Sídlo Kanceláře je od roku 2018 v Paláci YMCA, Na Poříčí 1041 /12, Praha 1. Kancelář NSZM jako základní organizační jednotka zajišťuje aktivity v rámci Ročního plánu a řízení jednotlivých projektů i povinnosti organizace NSZM v rámci zákonů a vůči úřadům (účetnictví a daně, personální agenda apod.). Průběžná činnost Kanceláře je manažersky a odborně v gesci vedoucí Kanceláře a její zástupkyně. Důležitá je stabilizace zkušeného odborného personálu. Pro ekonomiku, výkaznictví projektů a odborné činnosti jsou stanoveni odpovědní pracovníci. Dílčí projektové aktivity mohou být řešeny externí formou dpč nebo dpp.

Efektivita činnosti NSZM je sledována sadou indikátorů, o jejichž plnění je pravidelně informována Valná hromada NSZM v rámci hodnocení Ročních plánů.

POSTUP NSZM: Hlavní opatření ve strategické ose IV.

- postupovat k dosažení ekonomické stability asociace v souladu se Strategií NSZM 2030
- získávat a úspěšně realizovat potřebné projekty pro dofinancování činností a služeb NSZM
- rozvíjet speciální služby a produkty pro členy NSZM, v případě volných kapacit i pro nečleny
- plnit povinnosti NSZM jako organizace vůči státním úřadům a institucím
- zajišťovat podmínky pro činnost orgánů NSZM v souladu se Stanovami NSZM, efektivně řídit činnosti asociace a její Kanceláře, kvalitně interně komunikovat v rámci asociace
- udržet kvalitní a zkušený personál Kanceláře NSZM i potřebný tým externistů
- sledovat a vyhodnocovat stanovené indikátory úspěšnosti Strategie NSZM 2030, resp. realizačních plánů.

4. Rizika v dalším vývoji asociace NSZM

Úspěšný vývoj asociace NSZM ČR ohrožuje řada rizik, a to přes veškeré úspěchy a úsilí asociace v období téměř 30 let její existence. Některá rizika jsou řešitelná činností ředitele a Kanceláře NSZM. Existují však významná rizika ve vnějším světě i členské základně, která není možné řešit běžnými postupy – viz níže.

Kategorie rizika	Popis dopadu rizika
ZANEDBATELNÉ	Situace pouze mírně ovlivňuje chod asociace, je řešitelná jednoduchými kroky.
MÁLO VÝZNAMNÉ	Situace významně ovlivňuje chod asociace, je však běžně řešitelná.
STŘEDNÉ VÝZNAMNÉ	Situace nebezpečně ovlivňuje chod asociace a může mít vliv na stabilitu.
VYSOCE VÝZNAMNÉ	Situace velice nebezpečně ovlivňuje chod asociace a má zásadní vliv na stabilitu.
KRIZOVÉ, FATÁLNÍ	Situace ochromuje chod asociace, hrozí ukončení činnosti.

Níže uvedená **hlavní rizika pro asociaci NSZM** nejsou přímo řešitelná ředitelem NSZM ani Kancelářím NSZM:

- A. nedostatečný objem členských příspěvků NSZM
 - *riziko: 3 – středně významné / 4 – vysoce významné v kombinaci s riziky B.+C.*
 - *míra pravděpodobnosti: maximální, 100 % (pozn. dlouhodobé podfinancování)*
- B. nedostatek externích finančních zdrojů – neexistují dosažitelné významné projekty nebo zakázky
 - *riziko: 4 – vysoce významné*
 - *míra pravděpodobnosti: vysoká, 90 % (pozn. aktuální situace v ČR)*
- C. ztráta kvalitního personálu Kanceláře NSZM z ekonomických důvodů
 - *riziko: 4 – vysoce významné*
 - *míra pravděpodobnosti: vysoká, 80 % (pozn. postupně nastává)*
- D. nemožnost poskytovat služby členům z ekonomických, potažmo kapacitních důvodů
 - *riziko: 4 – vysoce významné v kombinaci s riziky B.+C.*
 - *míra pravděpodobnosti: střední, 50 % (pozn. postupně nastává)*
- E. odchod nadlimitního počtu významných členů z asociace NSZM
 - *riziko: 5 – krizové*
 - *míra pravděpodobnosti je nízká: 15 % (pozn. prozatím se neprojevuje).*